

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9CoCsp/66/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119378492
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gizela Majerčák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:6119378492.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Gizely Majerčák a členov senátu JUDr. Dany Popovičovej a JUDr. Táne Veščíčkovej, v právnom spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739 proti žalovanej: W. Š., R., Ž. XX, K. N., Q.. XX.X.XXXX, zastúpenej Združenie na ochranu práv občana - AVES, Bratislava, Jána Poničana 9, IČO: 50 252 151, o 4 282,66 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č. k. 11Csp/70/2019 - 214 zo 7. februára 2020

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Predmetom konania je zaplatenie 2 369,07 € titulom istiny, 1 692,41 € titulom úrokov označených ako riadne úroky a tiež 221,18 € titulom úrokov z omeškania (spolu 4 282,66 €) a ďalšie úroky z omeškania vo výške 5 % p. a. z istiny 2 369,07 € od 22.5.2018 do zaplatenia, všetko titulom žalovanou porušenej povinnosti zo záväzkového vzťahu sporových strán založeného zmluvou č. XXXXXXXXXXXX o spotrebiteľskom úvere zo X.XX.XXXX medzi právnym predchodcom žalobcu (Slovenská sporiteľňa, a.s.) v postavení dodávateľa a žalovanou ako spotrebiteľom. Okresný súd Rožňava ako súd prvej inštancie (ďalej aj len ako „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví žalobu v celom rozsahu zamietol pre premlčanie. Vychádzal zo zistenia, že právny predchodca žalobcu (ďalej aj len ako „banka“ alebo aj len ako „veriteľ“ alebo aj len ako „pôvodný veriteľ“) a žalovaná 4.12.2014 uzavreli zmluvu č. XXXXXXXXXXXX o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, na základe ktorej banka žalovanej poskytla úver 3 000 € a žalovaná sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky veriteľovi vrátiť a zaplatiť mu aj úroky spojené so spotrebiteľským úverom, t. j. 4 267,35 € v 34 pravidelných mesačných splátkach po 125,53 € zročných vždy k 5. dňu v mesiaci, počnúc dňom 5.1.2015, konečná splatnosť úveru mala nastať 5.10.2017, fixná úroková sadzba (do splatnosti) bola 16,90 % p. a., RPMN 29,18 %, priemerná hodnota RPMN 18,66 %. Z vykonaného dokazovania pre súd vyplynulo, že k tzv. zosplateniu úveru zo strany žalobcu (v skutočnosti zo strany banky - pozn. odvolacieho súdu) došlo 20.3.2017, čo žalovanej bolo oznámené listom z 22.3.2017. Vychádzajúc z prehľadu splátok a úhrad zistil, že žalovaná poslednú úhradu vo výške 125,53 € vykonala 5.7.2015, pričom vzhľadom na priebeh splácania mal za to, že išlo o splátku za 06/2015. S poukazom na §101 o. z. potom uzavrel, že k uplatneniu práva žalobou na súde 20.9.2019 došlo po uplynutí trojročnej premlčacej doby, ktorá v zmysle §103 o. z. začala plynúť už od nezaplatenej splátky za 07/2015 splatnej 5.8.2015. Prihliadol preto k žalovanej uplatnenej námietke premlčania a žalobu postupníka ako právneho nástupcu pôvodného veriteľa pre premlčanie zamietol v celom rozsahu. S poukazom na §255 ods. 1 CSP úspešnej žalovanej proti neúspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania.

2. Proti rozsudku žalobca podáva odvolanie, pretože sa nestotožňuje s právnym posúdením súdu v otázke počiatku plynutia premlčacej doby žalobou uplatneného práva. S poukazom na to, (i) že v

zmysle zákona každá splátka predstavuje samostatné plnenie, a preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba podľa §103 o. z. samostatne a (ii) že veriteľ, pokiaľ s dlžníkom sa dohodol na tzv. strate výhody splátok, v prípade nesplnenia niektorej splátky od dlžníka môže síce žiadať zaplatenie celého dlhu, avšak v zmysle §565 o. z. toto právo môže uplatniť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, pretože v opačnom prípade toto jeho právo zaniká. Vzhľadom na to, že v posudzovanom prípade k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo k 20.3.2017, nemohlo preto podľa odvolateľa k nemu dôjsť pre inú splátku, než tú, ktorá bola zročnou 5.3.2017, a to ako splátka, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti bezprostredne predchádzala. A tak pre splátky, ktoré tejto splátke predchádzali, v súlade s §103 o. z. plynie samostatná premlčacia doba a pre splátky splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru podľa odvolateľa premlčacia doba plynie dňom nasledujúcim po splatnosti marcovej splátky, t. j. počnúc dňom 6.3.2017 a uplynula by najskôr 6.3.2020. Keďže právo žalobou na súde bolo uplatnené 20.9.2019, má žalobca za to, že svoj nárok uplatnil na súde pred uplynutím premlčacej doby a pokiaľ súd prvej inštancie dospel k opačnému záveru, vec nesprávne právne posúdil. Vzhľadom na uvedené žalobca zastáva názor, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnenej sumy spolu s príslušnými úrokmi z omeškania, pretože podľa neho žalobou uplatnený nárok nemožno považovať za premlčaný. Navrhuje preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle §388 CSP zmenil tak, že žalobe vyhovie, resp. aby v zmysle §389 ods. 1 CSP ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Stotožňuje sa s tým, ako súd prvej inštancie právne posúdil počiatok plynutia premlčacej doby a na podporu správnosti svojho stanoviska poukazuje a cituje z rozhodnutí iných odvolacích súdov, resp. aj z jedného rozhodnutia prvoinštančného súdu, ktoré počiatok plynutia premlčacej doby v obdobných prípadoch posúdili rovnako, ako súd prvej inštancie v tejto veci.

4. Žalobca v odvolacej replike zotrval na svojich doterajších podaniach a vyjadreniach, ktoré tvoria súčasť spisu vrátane odvolacieho návrhu a nestotožnil sa s názorom protistrany prezentovaným v jej vyjadrení k odvolaniu. Žalovaná, zástupcovi ktorej replika žalobcu bola doručená 19.6.2020, nevyužila svoje zákonné právo a k replike protistrany sa nevyjadřila. Žiadna zo strán ďalšie vyjadrenie vo veci nepodala.

5. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací po kladnom posúdení včasnosti a prípustnosti odvolania podaného stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania a tiež viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, bez nariadenia pojednávania prejednal odvolanie žalobcu, preskúmal celé predchádzajúce konanie a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu sčasti je dôvodné (§34 a 355 a nasl. CSP o odvolaní).

6. Právny záver súdu prvej inštancie, že žalobou uplatnený nárok je v celom rozsahu premlčaný, na ktorom založil svoje rozhodnutie o zamietnutí žaloby, nie je správny a odvolací súd sa s ním preto nemohol stotožniť.

7. Podľa §100 ods. 1 o. z. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§101 - 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

8. Podľa §101 o. z., pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

9. Podľa §103 o. z., ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

10. Podľa §565 o. z., ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

11. Citované zákonné ustanovenie §103 o. z. upravuje premlčanie v prípade, ak zmluvné strany dohodli plnenie dlhu v splátkach. Ak takáto dohoda existuje, veriteľ od dlžníka môže žiadať vždy len

splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane zročnou (splatnou) podľa dohody účastníkov. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba podľa §101 o. z. samostatne, odo dňa zročnosti tej ktorej splátky. Zároveň však Občiansky zákonník v ustanovení §565 umožňuje, aby veriteľ s dlžníkom sa dohodli, že ak sa nesplní niektorá splátka, stane sa zročným celý dlh (tzv. strata výhody splátok) a veriteľ v prípade naplnenia tejto zákonnej hypotézy môže žiadať o zaplatenie celého dlhu, pravda len pokiaľ využije svoje právo žiadať o jeho zaplatenie najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§565 o. z., in fine). Pokiaľ tak veriteľ učiní, trojročná premlčacia doba tohto celého zostávajúceho dlhu v zmysle §103, vety druhej o. z. začína plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Ak tak veriteľ neučiní, t. j. ak neuplatní svoje právo na zaplatenie dlhu ako celku alebo ho neuplatní včas, t. j. do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, potom premlčacia doba naďalej plynie len pre jednotlivé splátky, pre každú samostatne.

12. Odvolací súd v tomto smere v celom rozsahu sa preto stotožňuje s právnym názorom odvolateľa vysloveným k otázke trvania práva veriteľa podľa §565 o. z. Preto pokiaľ v danom prípade banka žalovaná listom z 22.3.2017 informovala o tom, že k 20.3.2017 pristúpila k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru a vyzvala ju na zaplatenie celej pohľadávky z predmetnej zmluvy (3 481,78 €) pre nesplnenie niektorej už zročnej splátky, v zmysle §565 o. z. logicky mohla tak urobiť jedine pre splátku zročnú 5.3.2017, a pre žiadnu inú, pretože len pri splátke zročnej 5.3.2017 je dodržané zákonné ustanovenie §565 o. z., že právo žiadať dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky sa využíva do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (t. j. do 5.4.2017). Uvedené znamená, že pokiaľ konanie na súde začalo 20.9.2019, premlčané sú všetky splátky zročné pred 19.9.2016, t. j. už aj splátka zročná 5.9.2016 a všetky splátky jej predchádzajúce. Všetko, čo sa stalo zročným po 19.9.2016, t. j. či už splátka zročná 5.10.2016 alebo aj každá ďalšia splátka samostatne až do 5.2.2017 vrátane, ako aj celá zosplatnená pohľadávka zročná k 5.3.2017 premlčané však nie sú, nakoľko nebyť začatia súdneho konania dňom 20.9.2019 trojročná premlčacia doba v prípade októbrovej splátky (05/2016) by bola uplynula 5.10.2019, t. j. až po podaní žaloby a v prípade neskôr zročných splátok, resp. aj v prípade celej (zosplatnenej) pohľadávky, by uplynula ešte neskôr po podaní žaloby (najneskôr 5.3.2020).

13. Pokiaľ dôvodom na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru v zmysle záveru okresného súdu vyvodeného z prehľadu splátok a úhrad malo byť nezaplatenie júlovej splátky zročnej 5.8.2015, právo ustanovené v §565 o. z. banka mohla využiť najneskôr do 4.9.2015, nie však až listom z 22.3.2017, ako k tomu došlo v danom prípade, pretože to zákon nedovoľuje. Z uvedeného je zrejmé, že pokiaľ súd uzavrel, že premlčacia doba na uplatnenie celého práva uplatneného žalobou začala plynúť od zročnosti splátky 07/2015 k 5.8.2015, nesprávne aplikoval vyššie citované zákonné ustanovenia na zistený skutkový stav, pretože ich nesprávne interpretoval.

14. Keďže ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa pôvodne malo vykonať v splátkach, v zmysle §53 ods. 9 o. z. právo podľa §565 o. z. dodávateľ mohol uplatniť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Posudzovanie týchto skutočností však nemá vplyv na počiatok plynutia premlčacej doby, ale sú rozhodné len pre posúdenie, či pôvodný veriteľ k tzv. zosplatneniu celej pohľadávky proti žalovanej pristúpil oprávnené, keďže zmluvou z 21.5.2018 medzi bankou ako postupcom a žalobcom ako postupníkom došlo k postúpeniu už zosplatnenej pohľadávky.

15. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní sa riadil teda nesprávnym právnym názorom o premlčaní žalobou uplatneného nároku, a to tak v rozsahu jednotlivých samostatne zročných splátok počnúc dňom 5.10.2016 do budúcnosti vrátane od 5.3.2017 zročného zosplatneného dlhu (03 - 10/17), na ktorom aj založil svoje zamietavé rozhodnutie. V dôsledku toho potom vo veci nepripísal žiaden právny význam nasledovným skutočnostiam, ktoré zo spisu vyplynuli a sú pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce, resp. o ktorých nebolo vykonané ďalšie dokazovanie potrebné za účelom zistenia okolností relevantných pre správne posúdenie veci, hoci tieto mali byť zisťované, ako skutkový podklad pre rozhodnutie vo veci a dôkazy o nich v spotrebiteľských veciach súd obstará alebo zabezpečí aj bez návrhu (§295 CSP). Ide nielen o podrobenie úverovej zmluvy ex offo súdnemu prieskumu z hľadiska dodržania dosiaľ neposudzovaných zákonných náležitostí na takéto zmluvy kladené v čase jej uzavretia, resp. za účelom preverenia ich správnosti, a to najmä tých (§9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.), dôsledkom absencie ktorých v zmysle §11 ods. 1 a 2 tohto zákona je, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov vrátane potreby posúdiť správnosť vyčíslenia a splatnosť žalobou uplatnenej pohľadávky, ale aj otázky posúdenia aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto spore, bez posúdenia ktorých akýkoľvek záver

súdu prvej inštancie o žalobou uplatnenom nároku v merite veci je predčasný, prijatý bez ustálenia skutkového stavu v potrebnom rozsahu, i keď tieto aj vzhľadom na ustanovenie §92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej aj len „ZoB“) v nadväznosti na §525 ods. 2 o. z. mali byť zisťované ako skutkový podklad pre posúdenie rozhodujúcich skutočností. Dôkazné bremeno v tomto smere je pritom na žalobcovi. Keďže súd prvej inštancie tieto pre správne a zákonné rozhodnutie vo veci rozhodujúce skutočnosti nezisťoval, pretože ich za také nepovažoval, hoci zo zhora uvedených dôvodov ich zisťovať mal, odvolací súd rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku musel zrušiť postupom podľa §389 ods. 1 písm. c) CSP a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. V tomto ďalšom konaní predovšetkým bude na súde, aby postupom podľa §129 ods. 1 CSP vyzval žalobcu na doplnenie žaloby o žalobný návrh (petit žaloby), pretože ten zo spisu dosiaľ absentuje, hoci ide o obligatórnu náležitosť žaloby ustanovenú v §132 CSP. Zároveň v rámci posudzovania, či sú splnené podmienky, za ktorých súd môže konať a rozhodnúť (§161 ods. 1 CSP), vzhľadom na procesnú obranu žalovanej, o ktorej jej zástupca tvrdí, že je postihnutá stareckou demenciou, súd posúdi, či žalovaná má plnú procesnú spôsobilosť, t. j. spôsobilosť pred súdom konať samostatne, prípadne bude konať s tým, kto je za ňu oprávnený konať (§68 CSP).

17. V posudzovanej veci nemožno opomenúť, že predmetom konania je záväzok spotrebiteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, kde pôvodným veriteľom, s ktorým žalovaný spotrebiteľ zmluvu uzavrel, bola banka, ktorá k 20.3.2017 svoju pohľadávku voči žalovanej, zaplataenie ktorej je predmetom tohto súdneho sporu tzv. zosplatnila a následne zmluvou z 21.5.2018 o postúpení pohľadávok túto svoju pohľadávku voči spotrebiteľovi bez jeho súhlasu ako svojho klienta postúpila na obchodnú spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o., t. j. na nebankový subjekt. V tomto ďalšom konaní bude preto potrebné tiež posúdiť, (i) či banka opodstatnene pristúpila k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti dlhu žalovanej ako svojho klienta a (ii) či bol pri tom dodržaný v §53 ods. 9 o. z. ustanovený postup a následne (iii) či ešte pred postúpením pohľadávky z banky na nebankový subjekt žalovaná bola účinne vyzvaná bankou na zaplataenie celej splatnej pohľadávky. Následne bude potrebné zistiť, či po tejto výzve žalovaná bola v omeškaní 90 dní, a či a kedy bolo žalovanej oznámené postúpenie pohľadávky, pretože až od tohto momentu jej vzniká povinnosť plniť žalobcovi.

18. Vzhľadom na to, že v zmysle §525 ods. 2 o. z. nemožno pritom postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu, alebo dohode s dlžníkom, pre klientov banky v §92 ods. 8 ZoB sú ustanovené ďalšie špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené pre platné postúpenie pohľadávky banky na nebankový subjekt bez súhlasu klienta banky. Právnu polemiku, či v danom zákonom ustanovení sú ustanovené len podmienky prelomenia bankového tajomstva, alebo ide o podmienky platného postúpenia pohľadávky vôbec, jednoznačne ukončil Najvyšší súd SR ako jedna z najvyšších súdnych autorít vo svojom rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/148/2017 z 24.4.2018. V zmysle jeho záverov, hoci ustanovenie §92 ZoB systematicky je zaradené do ŠTRNÁSTEJ ČASTI daného právneho predpisu s názvom OCHRANA KLIENTOV A BANKOVÉ TAJOMSTVO, len na základe tohto zaradenia nemožno bez ďalšieho usudzovať, že zákonodarca pri úprave postúpenia pohľadávky bankou na nebankový subjekt mal zámer riešiť výlučne len otázku (ne)porušenia bankového tajomstva. Naopak v §92 ods. 8 ZoB sú ustanovené zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Týmito špeciálnymi zákonnými podmienkami sú: (iv) preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a (v) dlžníkovo následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní, pričom je na žalobcovi preukázať tieto skutočnosti vrátane dôkazu preukazujúceho zaslanie alebo doručenie výzvy dlžníkovi bankou.

19. V prípade, že neboli splnené podmienky podľa §92 ods. 8, vety prvej ZoB, pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt ide o postúpenie v rozpore so zákonom (zákon o bankách), kedy postúpenie pohľadávky v zmysle §525 ods. 2 o. z. je zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle §39 o. z. Je pritom potrebné mať na zreteli, že prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde (§45 ods. 1 o. z.), pričom podľa názoru súdnej praxe a v súlade s teoretickými poznatkami, prejav vôle voči neprítomnej osobe je účinný od okamihu, keď sa dostane do sféry jej dispozície. Situácia sa posudzuje objektívne a ak sa preukáže, že adresát mal možnosť s prejavom vôle sa oboznámiť, dochádza k pôsobeniu tohto jednostranného právneho úkonu voči adresátovi bez ohľadu na to, či sa s ním adresát skutočne oboznámil. Pri posudzovaní účinného doručenia výzvy banky

z hľadiska dodržania postupu ustanoveného v §92 ods. 8 ZoB bude preto potrebné posudzovať, (vi) či táto výzva (ne)bola učinená (ne)platne a (vii) či sa (ne)dostala do sféry dispozície žalovanej.

20. Z hľadiska skutkového stavu vychádzajúc len zo zmluvy o postúpení pohľadávky súd prvej inštancie napriek tomu, že vecne správne a zákonné rozhodnutiu vo veci to muselo predchádzať, neposudzoval či zmluva o postúpení pohľadávky z 21.5.2018 (ne)bola uzavretá za dodržania zhora uvedených zákonných podmienok platnosti postúpenia pohľadávky banky na nebankový subjekt bez súhlasu klienta banky, a či teda žalobca vôbec je aktívne vecne legitimovaný v tomto súdnom spore, kde ako nebankový subjekt (postupník) proti dlžníkovi uplatňuje právo na zaplatenie dlhu z tejto spotrebiteľskej zmluvy.

21. Potom, čo po predchádzajúcom posúdení (ne)dodržania zákonných podmienok na uplatnenie práva podľa §565 o. z. ustanovených v §53 ods. 9 o. z. otázka aktívnej vecnej legitimácie žalobcu v spore z hľadiska dodržania v §92 ods. 8 ZoB ustanovených zákonných podmienok pre postúpenie posudzovanej pohľadávky na žalobcu bez súhlasu žalovanej prípadne bude vyriešená kladne, v tomto špecifickom prípade vzhľadom na procesnú obranu žalovanej strany (zmluvu žalovaná uzatvárala vo veku 73 rokov postihnutá stareckou demenciou, mala 6 ďalších úverov, ktoré zo starobného dôchodku 360 € mala splácať po 324,29€, a priori nemohla preto sporný úver splácať po 125,53 € mesačne) zároveň vzhľadom na tieto okolnosti uzavretia spornej zmluvy bude potrebné vykonať dokazovanie za účelom posúdenia, (viii) či predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere prípadne (nie) je absolútne neplatným právnym úkonom (§38 o. z.) a (ix) či banka pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ne)dala zadošť povinnostiam veriteľa ustanoveným v §7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., dôsledky porušenia ktorých sú ustanovené v §11 ods. 2 daného zákona.

22. Vychádzajúc z obsahu spornej zmluvy zo X.XX.XXXX bude ďalej potrebné dokazovanie zamerať na skutočnosť, že úver nebol v celej výške 3 000 € poskytnutý v prospech žalovanej prevodom na jej úverový účet, ale vychádzajúc z výpisu z tohto jej účtu (č. I. 12 spisu) značná časť úveru (istina nad 120,66 €) bola použitá na úhradu iných záväzkov žalovanej v zmluve presne deklarovaných (2 záväzky voči veriteľovi Slovenská sporiteľňa, a.s. a 2 záväzky voči inému veriteľovi, ktorý je nebankovým subjektom). Pre úspech žalobcu v spore bude preto nevyhnutným, (x) aby tento preukázal, plnenie v akej výške na základe zmluvy č. XXXXXXXXXXXX M. X.XX.XXXX jeho právny predchodca poskytol skutočne žalovanej; v tomto smere súd prvej inštancie bez ďalšieho totiž uzavrel, že podľa spornej zmluvy žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 3 000 €, tento skutkový záver však nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, a preto je predčasný. Súd prvej inštancie nakoniec ani neuviedol, ako dospel k takémuto záveru, keď peňažné prostriedky v takejto výške neboli poskytnuté priamo na účet žalovanej, ani do jej rúk, ale boli použité na úhradu deklarovaných dlhov žalovanej, pričom súd existenciu ani výšku týchto dlhov k 4.12.2014 nijako nepreveril. Bude preto na žalobcovi, aby preukázal, (xi) že 3 000 € skutočne bolo použitých v prospech žalovanej, t. j. na úhradu jej dlhov, čo za danej skutkovej situácie nevyhnutne predpokladá preukázať tak existenciu, ako aj výšku jednotlivých záväzkov žalovanej deklarovaných v zmluve č. XXXXXXXXXXXX M. X.XX.XXXX, a to ku dňu X.XX.XXXX.

23. Iba za preukázania týchto skutočností bude možné dospieť k záveru, že celých 3 000 € skutočne bolo poskytnutých v prospech žalovanej a tá ich bude musieť právne nástupcovi dodávateľa zaplatiť (vrátiť) ako dlh z istiny poskytnutej pôžičky, samozrejme okrem už vykonaných úhrad. V prípade, že žalobca tieto skutočnosti nepreukáže, prípadne ich nepreukáže v celom žalovanom rozsahu, nemôže mať úspech v tomto súdnom spore, resp. nie v celom rozsahu. Podľa súčasnej dôkaznej situácie na základe spornej zmluvy sa plnilo za účelom uspokojenia záväzkov, o ktorých nebolo zisťované, či vôbec existovali, pričom žalobca v spore môže mať plný úspech, len pokiaľ preukáže, že tieto jednotlivé ním deklarované záväzky žalovanej k X.XX.XXXX existovali, a to v zmluve deklarovanej výške.

24. Zároveň bude potrebné a) nielen tieto deklarované záväzky žalovanej, ale aj b) predmetnú spotrebiteľskú úverovú zmluvu zo X.XX.XXXX (xii) podrobiť dôslednej kontrole z hľadiska dodržania zákonných náležitostí na zmluvy tohto typu kladené v čase jej uzavretia a tiež so zreteľom na to, či prípadne (nie) sú naplnené niektoré zo zákonných predpokladov na uplatnenie dôsledku (sankcie) ustanovenej v §11 zákona č. 129/2010 Z.z. (vrátane potreby prehodnotiť správnosť a úplnosť veriteľom deklarovaných vstupných údajov pre správny výpočet RPMN vzhľadom na poplatky ustanovené v čl. II. zmluvy, event. tzv. skryté poplatky, výška skutočne poskytnutého peňažného plnenia v prospech žalovanej).

25. Pokiaľ po takejto dôslednej kontrole spornej zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd by dospel k záveru, že zmluva je platná, ale sporný úver sa má považovať za bezúročný a bez poplatkov, túto skutočnosť v písomnom vyhotovení svojho rozhodnutia v tejto veci zrozumiteľne a presvedčivo odôvodní a zároveň ju bude musieť zohľadniť pri posudzovaní výšky splátok, ktoré sa stali zročnými po 19.9.2019.

26. Pokiaľ v zmysle výsledkov vykonaného dokazovania poskytnutý úver sa nebude považovať za bezúročný a bez poplatkov (§11 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení k X.XX.XXXX, a contrario), vzhľadom na to, že žalobou uplatnená pohľadávka pozostáva z istiny, zmluvných úrokov (žalobcom označovaných za riadne) a tiež úrokov z omeškania, pričom žalovaná svoj dlh čiastočne aj plnila a určitá časť tohto jej plnenia sa započítala na istinu, časť na riadne úroky a časť na úroky z omeškania, pričom premičaniu podlieha len časť žalobou uplatnených nárokov, bude na žalobcovi, aby vyčíslil a preukázal, aká časť žalobou uplatneného nároku na zaplatenie peňažného plnenia v žalovanej výške zodpovedá jeho nárokom zročným od 5.8.2015 do 5.9.2016 vrátane, a aká jeho časť zodpovedá jeho nárokom zročným od 5.10.2016 vrátane do budúca, a to so zohľadnením jednotlivých žalovanou vykonaných platieb aktuálne v celkovej výške 1 201,29 €, prípadne aj ďalšie, ktoré táto medzičasom prípadne uskutočnila. Pokiaľ poskytnutý úver sa bude považovať za bezúročný a bez poplatkov, žalovanou vykonané platby sa jednoducho odčítajú od výšky skutočne poskytnutého úveru.

27. Vzhľadom na uvedené dôvody súd prvej inštancie v ďalšom konaní sa zameria na zistenie, vyhodnotenie a následné skutkové a právne posúdenie pre rozhodnutie vo veci rozhodujúcich skutočností tak, ako tieto sú uvedené v 17. - 24. odsekoch tohto odôvodnenia pod (i) až (xii.), pretože ide o rozhodujúce skutočnosti pre rozhodnutie vo veci, pričom dôkazy o nich, ako aj o skutočnostiach s nimi súvisiacich, súd v spotrebiteľských veciach obstará alebo zabezpečí aj bez návrhu (§295 CSP).

28. Súd svoje rozhodnutie výstižne, jasne a presvedčivo odôvodní tak, aby v prípade odvolania mohlo byť predmetom odvolacieho prieskumu, pričom sa vysporiada aj s relevantými tvrdeniami a námietkami sporových strán.

29. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu dovolanie **n i e j e** prípustné.